

ACADEMIA ROMÂNĂ

7 octombrie 2025

Comunicat de presă

Lansare de carte „Istoria Bibliotecii Academiei Române. 1948-1989”

Zece tomuri și peste 6.000 de pagini numără deja ampla și complexa lucrare monografică „Istoria Bibliotecii Academiei Române”, realizată în doar patru ani prin efortul masiv și devotat al unui colectiv de autori coordonat de prof. ing. Nicolae Noica, director general la Bibliotecii și inițiator al acestui ambițios proiect. Primele șapte tomuri au fost lansate succesiv, după un program respectat cu rigurozitate, în fiecare lună octombrie a anilor 2022, 2023 și 2024.

Joi, 9 octombrie 2025, ora 11, în Aula Academiei Române, va avea loc lansarea celor mai recente trei tomuri, consacrate celei mai dificile perioade din viața venerabilei instituții: anii grei ai totalitarismului comunist, 1948-1989, marcați de control drastic și cenzură.

Lansare este onorată de prezența acad. Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, și de cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Cele trei tomuri ale noii monografii vor fi prezentate de prof. ing. Nicolae Noica, membru de onoare al Academiei Române și director general al Bibliotecii.

Lucrarea dedicată perioadei 1948-1989 rămâne consecventă structurii instituite de precedentele apariții, tomurile fiind alcătuite pe zone de interes și pe colecții.

Partea I prezintă contextul istoric al perioadei, instaurarea regimului totalitar impus de partidul unic, Partidul Comunist Român, și consecințele asupra misiunii Bibliotecii Academiei și mai ales asupra funcționării sale. Două sunt direcțiile cele mai afectate de intervenția politicului prezentate în această primă parte: constituirea *Fondului Special* sau *Fondului Secret*, care a avut menirea să țină sub control toate cărțile, publicațiile periodice și alte categorii de documente considerate periculoase în raport cu ideologia comunistă, și afectarea colecției de *Publicații Periodice*, grav marcată de dispariția presei de informație și de cultură și de impunerea presei propagandistice.

Partea a II-a a monografiei se concentrează exclusiv asupra colecției de *Manuscrise*, mai puțin vizată de măsurile coercitive, datorită specificului său. În această perioadă colecția se completează într-un ritm alert, înregistrându-se numeroase achiziții, fie prin donații, fie prin cumpărături.

Partea a III-a este dedicată colecțiilor de stampe, fotografii, hărți, partituri, precum și valoroasei colecții numismatice. Dacă majoritatea acestor colecții beneficiază de un surprinzător proces de îmbogățire și dezvoltare, *Cabinetul Numismatic* al Bibliotecii Academiei, celebru pentru inestimabilul său patrimoniu, cunoaște între 1948 și prima parte a anilor 80 evoluții contradictorii, suferind un grav impact din partea regimului odată cu preluarea abuzivă a celor mai spectaculoase piese din colecțiile sale, transferate către Muzeul de Istorie a României, înființat în 1971, urmată de stoparea achizițiilor.

ACADEMIA ROMÂNĂ

Contradictorie este, de altfel, întreaga epocă, oscilând între gesturi de control și teroare, decizii aberante și perioade de relativă relaxare, care au influențat, inevitabil, și viața Bibliotecii Academiei, așa cum demonstrează cu minuțiozitate și rigoare paginile actualei monografii și așa cum remarcă însuși președintele Academiei Române, istoricul academician Ioan-Aurel Pop:

„Firește, perioada de după Al Doilea Război Mondial până la 1989 a fost una grea, poate cea mai grea din istoria instituției, cu siguranță aceea în care politicul a intervenit cel mai mult în viața cărții academice și în care controlul de stat și de partid a fost cel mai strict. Cu toate acestea, autorii volumelor de față au demonstrat, în urma cercetărilor lor laborioase, că bibliotecarii și cercetătorii și-au îndeplinit în marea lor majoritate menirea, că Biblioteca Academiei Române a rămas principalul tezaur cultural al națiunii române, un adevărat reper pentru munca intelectuală.”

Editate în excelente condiții grafice și bucurându-se de un bogat material ilustrativ, cele trei volume ale „Istoriei Bibliotecii Academiei Române. 1948-1989” își așteaptă cititorii în sălile de lectură ale Bibliotecii pe care o prezintă.

Biblioteca Academiei Române are în pregătire cea de-a cincea lucrare din seria monografică dedicată istoriei sale, care va cuprinde perioada 1990-2025 și care va fi structurată, de asemenea, în trei tomuri. Lansarea este planificată pentru luna octombrie a anului 2026.

Academia Română – Comunicare și imagine